

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
1 JAZYK. JAZYKOVĚDA	11
1.1 Jazyk, řeč, sdělení (promluva)	11
1.2 Společenský charakter jazyka	12
1.3 Znakový charakter jazyka, jazyk a myšlení	13
1.4 Systémový charakter jazyka	17
1.5 Metody zkoumání jazyka	19
1.6 Dělení jazykovědy, synchronie a diachronie	21
1.7 Místo jazykovědy	22
2 STRUKTURA PROMLUVY. JEDNOTKY JAZYKA	24
2.1 Suprasegmentální jednotky	24
2.2–3 Makrosegment, mezosegment, mikrosegment	24
2.4–5 Věta, slovo, morf	25
2.6–7 Syntagmatické a paradigmatické jednotky	26
2.8 Jazykovědné disciplíny	27
3 FONETIKA. FONOLOGIE	29
3.1 Artikulační fonetika	29
3.2 Akustická fonetika	35
3.3 Principy fonologické analýzy	36
3.4 Foném, třídění fonologických jednotek	37
3.5 Distinktivní rysy	39
3.6 Typologie souhláskových podsystémů	41
3.7 Typologie samohláskových podsystémů	48
3.8 Slabika	54
3.9 Intonace	56
3.10 Přízvuk	59
3.11 Delimitace	63
3.12 Hláskové změny	65

4	MORFOLOGIE	69
4.1	Principy morfologické analýzy	69
4.2	Morfém	70
4.3	Morfon, sémém, gramém	70
4.4	Lexikální morfémy	71
4.5	Afixy	72
4.6	Realizace morfémů; alomorfy, alternace	73
4.7	Morfonologické změny	76
5	LEXIKOLOGIE. SÉMANTIKA	79
5.1	Sémantický podsystém, sémantické pole	79
5.2	Vztahy mezi sémémami a morfémy (lexémy)	80
5.3	Klasifikace sémémů, komponenciální analýza	81
5.4	Sémantické změny	83
6	GRAMATICKÉ KATEGORIE	86
6.1	Gramém, gramatická kategorie	86
6.2	Vztahy mezi gramémy a morfémy	88
6.3	Rod (třída)	89
6.4	Diateze	91
6.5	Číslo (numerus)	94
6.6	Vid	95
6.7	Čas	96
6.8	Způsob (modus)	99
6.9	Určenost	100
6.10	Osoba	101
6.11	Pád	105
6.12	Slovní druhy	108
6.13	Gramatické změny	110
7	SYNTAX	112
7.1	Hlubková a povrchová struktura věty	112
7.2-3	Analýza věty, větné členy	113
7.4	Syntaktické vztahy; syntagma	117
7.5	Způsoby označení syntaktických vztahů	117
7.6	Transformace; souvětí; kondenzace	121
7.7	Modalita; druhy vět	124
7.8	Aktuální členění	126
7.9	Roviny promluvy	126
7.10	Textová lingvistika	126

8	JAZYK A SPOLEČNOST	128
8.1	Vznik lidské řeči	128
8.2	Diferenciace a integrace	129
8.3	Vývoj lidské společnosti a vnější dějiny jazyků	134
9	KLASIFIKACE JAZYKŮ	141
9.1	Sociolingvistická klasifikace	141
9.2	Areální (geografická) klasifikace	141
9.3	Genealogická (genetická) klasifikace	142
9.3.1	Jazyky Evropy, části Přední Asie a Indie	143
9.3.2	Jazyky severovýchodní Evropy, střední, severní a severovýchodní Asie	150
9.3.3	Jazyky jihovýchodní Asie a Oceánie	152
9.3.4	Jazyky Austrálie	155
21 9.3.5	Jazyky Přední Asie a Afriky	156
9.3.6	Jazyky Ameriky	160
9.4	Typologie jazyků	163
10	PÍSMO	169
11	HISTORICKOSROVNÁVACÍ JAZYKOVĚDA	177
	LITERATURA	183
	VĚCNÝ REJSTŘÍK	191